

Ontwikkelstrategie Sloterplas

Colofon

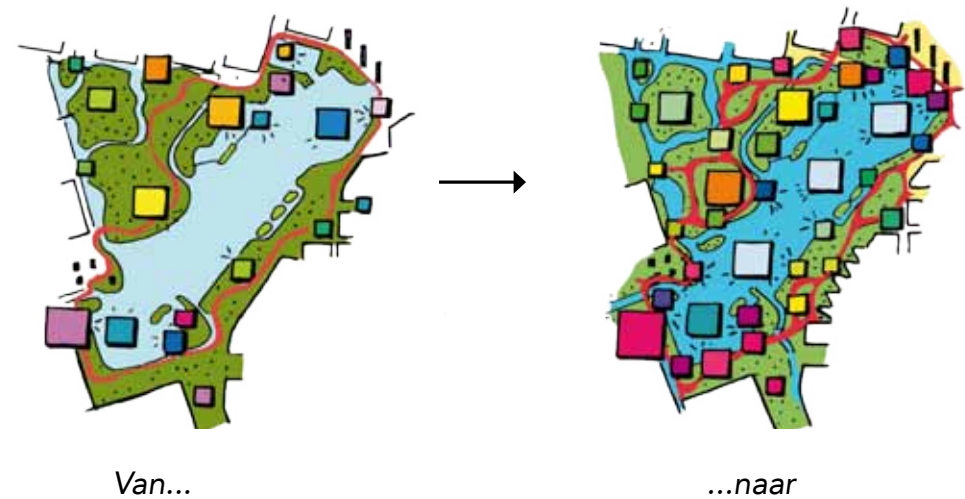
Amsterdam februari 2013

G&OR	Projectleiding	Katja Schinkel
G&OR	Ontwerp	Caroline Elbers-Hugenholtz Liliane Smith
G&OR	Beleid	Astrid Vermeulen
G&OR	Beheer	Jacco de Frel
SO	Stedenbouw	Jan Spaans
SO	Projectmanagement	Kees Vissers Lizan Hegeman
WOW	Economische zaken	Jerry Sluisdom
Bedrijfsvoering	Communicatie	Joost Riesewijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Analyse van 'stroom van ideeën'	7
3. Vergezicht Sloterpark	11
4. Het groen	15
5. Het water	17
6. Voorzieningen	19
7. De Oevers	
// Noord	23
// Oost	25
// Zuid	27
// West	29
8. Parkmanagement	31
9. Aanpak	33

Sloterpas zomer 1965

1. Inleiding

Voor u ligt de ontwikkelstrategie Sloterplas. De ontwikkelstrategie is een vervolg op de op 1 juni gehouden Sloterplasconferentie. In aanloop naar de conferentie stond de website Sloterplasidee open voor het 'prikken' van ideeën. Uiteindelijk zijn 176 ideeën door gebruikers en potentiële gebruikers van het gebied ingediend¹. Hiermee blijkt een grote betrokkenheid bij en enthousiasme voor de toekomst van de Sloterplas. Bovendien zijn belangrijke doelstellingen van de conferentie, input voor de ontwikkelstrategie, concrete realiseerbare ideeën en het verbinden van ideeën aan personen en organisaties, bereikt. De Sloterplas staat in deze ontwikkelstrategie synoniem voor de Sloterplas, haar oevers en het aangrenzende park.

Waarom een ontwikkelstrategie Sloterplas? Tot nu toe ontbreekt een integraal beeld voor de Sloterplas en haar oevers dat op basis van brede participatie tot stand is gekomen en bestuurlijk is vastgesteld. Het dichtst in de buurt komt de ambitienotitie: "Venster van Mogelijkheden", in 2008 opgesteld op basis van de samenwerking tussen de drie stadsdelen, corporaties en de centrale stad. Doel: het ontwikkelen van het Sloterplasgebied in gelijke tred van de stedelijke vernieuwing in de westelijke tuinsteden.

Het 'Venster van Mogelijkheden' geeft een ambitie mee aan het gebied:

"de transformatie van een naoorlogse nieuwbouwplas naar een attractieve en goed bezochte stadsplas met een duidelijke betekenis voor geheel Nieuw-West en de rest van Amsterdam als aantrekkelijk uitloopgebied op recreatie- en vrijetijdsvlak. Dit alles onder de noemer levensdigheid aan het water".

Naast deze ambitie zijn een aantal interventies benoemd en gerealiseerd die de ontwikkeling in gang hebben gezet. Prachtige resultaten hiervan zijn de Natureluur, het volledig opgeknapte watersportcentrum en de aanleg van de natuurvriendelijke oevers². Inmiddels zijn stadsdelen gefuseerd waarmee de verbindende rol van de centrale stad overbodig is geworden. Stadsdeel Nieuw-West heeft de regie voor de aanpak van het Sloterplas gebied overgenomen en heeft deze ambitie onderstreept in het coalitieakkoord 2010-2014 onder het motto 'de Sloterplas is van iedereen'. Het organiseren van de Sloterplasconferentie is een actie uit dit coalitieakkoord.

De input voor de ontwikkelstrategie is verkregen door brede participatie die is begonnen door het genereren van ideeën (176) voor het gebied en de discussie hierover tijdens de Sloterplasconferentie. Een digitale consultatie heeft ruim 560 ingevulde enquêtes opgeleverd. Tot slot is op 24 januari jl. een debatavond georganiseerd.

Door een analyse van de 176 ideeën, de conferentie, consultatie en het debat en de spiegeling aan de huidige plannen voor het gebied komen we tot een visie en aanpak. De visie is onderverdeeld in de basiswaarden van het gebied, zijnde het groen, het water en de voorzieningen, gevolgd door een vertaling naar de vier oevers. De ontwikkelstrategie is geen gebiedsindeling met harde grenzen en een hieraan gekoppeld juridische planologisch regime. De ontwikkelstrategie is een kader voor het beoordelen van initiatieven en wordt vertaald in bijvoorbeeld bestemmingsplannen en visies op het gebied.

1. Alle ideeën zijn gebundeld in Sloterplasconferentie: stroom van ideeën te downloaden via www.sloterplasidee.nl

2. De behaalde resultaten zijn opgenomen in evaluatie Sloterplasoverleg.

Eendrachtspark

NOORDOEVER

WESTOEVER

Tuinen van West

Sportpark Dokmeer

ZUIDOEVER

Cornelis Leylaan

OOSTOEVER

Rembrandtpark

Jan Evertsenstraat

Postjesweg

Cornelis Leylaan

2. Analyse van 'stroom van ideeën'

In aanloop naar de Sloterplassenconferentie zijn 176 ideeën geprikt. Hiermee kan in ieder geval geconcludeerd worden dat de Sloterplassenconferentie daadwerkelijk een echt ideeën feestje is geworden. De ideeën lopen uiteen. Van klein en ondersteunend aan de huidige functies in het park tot groot, gericht op de vestiging van nieuwe voorzieningen. De prikkers konden hun idee labelen aan groen/recreatie (75), horeca (24), Kunst(20) en algemeen(58). Naast deze labels zijn een groot deel van de ideeën gekoppeld aan een specifieke locatie of oever van de Sloterplassen.

Niet alle individuele ideeën zijn getoetst aan de bestaande regels en visie voor het gebied. De ideeën zijn zoveel mogelijk op kaart in beeld gebracht. Hierdoor ontstaat voor de verschillende oevers of deelgebieden daarvan sfeerimpressies.

Op hoofdlijnen geven de huidige kaders³ een beeld van een stadspark, dat ontwikkeld kan worden als een recreatiegebied voor de gehele stad met stedelijke allure. Hierbij wordt wel een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de verschillende oevers en zijn beperkingen opgenomen ter bescherming van het groen/blauwe karakter. De Noordoever en de Zuidwestoever zijn de twee stedelijke koppen van de Sloterplassen. Aan deze 'versteende koppen' ontmoet de

stad de plas, terwijl de flanken groen zijn. Dit is één van de basis inrichtingsprincipes van de Sloterplassen. De Sloterplassen zijn een schakel tussen de stad en de groene 'scheggen' rondom de stad.

De Zuidoever en met name de Zuidwestoever maakt de verbinding tussen het centrum van Nieuw-West en de Sloterplassen. De functies op de oever versterken de verbinding en de centrumfunctie. De Noordoever maakt de verbinding met het centrum van de stad waardoor ontwikkelingen met stedelijke allure hier mogelijk zijn. De West- en Oostoever bieden ontspanning in het groen. De Oostoever door kleinschalige voorzieningen zoals speeltoestellen. De Westoever biedt plek voor meer intensieve recreatie in de vorm van sport en leisure. Hierbij staat voorop dat juist deze groene flanken ruimte geven aan natuur die in alle rust tot wasdom kunnen komen en beleefd worden.

De ingediende ideeën bevestigen voor het overgrote deel de hiervoor geschetste beelden. De ideeën zijn vooral een versterking van de ingezette ambitie. Deze conclusie werd ook gedeeld op de Sloterplassenconferentie. Verbetering en versterking van de recreatieve mogelijkheden. Een uitbreiding van horecafuncties voornamelijk aan de Noord- en Zuidoever, meestal met een bijzonder karakter of gekoppeld aan al dan niet bestaande culturele en recreatieve

Kleinschalige ideeën zoals waterhappertjes, afvalbakken, steigers.

Grootschalige ideeën zoals een hotel en congrescentrum of museum voor ruimtevaart met drie gebouwen.

3. In bijlage 1 zijn de belangrijkste documenten opgesomd die de huidige regels en beleid omschrijven voor het Sloterpark.

153

Inzender: janna
Rubriek: Groen/Recreatie

'Badeanstalt' / super – zwemsteigers

Iedereen wil baden in de Sloterplas, dat zie je al scrollend langs alle ideeën. In Duitsland en Denemarken bouwden ze honderd jaar geleden al prachtige houten 'badeanstalten' bij meren en zeeën. Met brede steigers en kleedhokjes kon men daar naar keuze baden in het 'bad' of in het meer. Voor iedereen. Mooi voorbeeld is ook de Bains des Paquis in Genève (de fontein-à-la-Genève hebben we al!)

Mooie nieuwe varianten hierop zijn te vinden in Deense steden. Met grote brede (lig)steigers, met horeca-light, zoals een zwemgelegenheid betaamt, en met gratis toegang. Het leuke is dat plekken zoals Bains des Paquis ook in de winter goed gebruikt worden.

Concreet: brede steigers onderlangs de oevers van café Oostoever of Noordzijde. Steigers langs de kant en in het water. En: wie weet, met een springtoeren? Blijburg eat your heart out...

23

Inzender: Henk Stroo
Rubriek: Algemeen

Expositie-Film-Educatie- DoeCentrum

Het opzetten van een Eye catcher aan de oevers van de Sloterplas zonder het groen rondom geweld aan te doen. Ik besef dat veel bewoners zoveel mogelijk groen willen handhaven en dat is goed. Maar meer mensen kunnen gebruik maken van de Sloterplas als er meer activiteiten zijn. Nieuw-West moet een tweede stadshart worden maar mist een aantal faciliteiten zoals cultuur, musea, filmhuis, expositieruimte en meer te doen voor de jeugd. Mijn idee is het bouwen van drie vliegende schotels aan en boven het water van de plas op de hoek van Meer en Vaart/Lelylaan. UFO's voor ouderen, Science Fiction voor de jeugd van nu. Games en misschien ooit waar in de toekomst!

100

Inzender: joopangenent
Rubriek: Horeca

Hotel Sloterplas

Het realiseren van het meest duurzame 5-sterren congreshotel van Nederland aan de Sloterplas. Met 240 kamers met circa 150 full time arbeidsplaatsen en een fantastische mogelijkheid voor de lokale bevolking voor een kopje koffie op het terras, gezellig diner of een groots feest.

7

Inzender: JosZomerplaaag
Rubriek: Groen/Recreatie

Schoonhouden park

Er zijn in het stadsdeel al afvalbakadoptanten en plantsoenadoptanten. Deze vrijwilligers houden een klein gebiedje in hun eigen woonomgeving permanent schoon.

Ook het Sloterpark kan door adoptanten worden schoongehouden. Het meeste zwerfvuil is geconcentreerd rond de fiets- en wandelpaden.

Als een aantal vrijwilligers ieder een stukje fiets- of wandelpad adopteert, is het park met weinig moeite zwerfvuilverrij te houden.

voorzieningen. Voor het gemis aan kunst in verschillende uitingen worden uiteenlopende voorstellen gedaan.

Dit wordt niet alleen geuit in ideeën voor fysieke ontwikkelingen maar ook in programmering van evenementen en activiteiten. De discussie zit vooral in de kwantiteit en niet in de kwaliteit.

De verschillende hotelinitiatieven zijn een afwijking van de huidige kaders en vormen samen met een aantal initiatieven voor grootschalige ontwikkelingen buiten de koppen tot de grootste discussiepunten.

Duidelijk komen een aantal algemene uitgangspunten naar voren die breed worden gedragen:

- Groene flanken, versteende koppen;
- Indien bebouwing: paviljoenachtige bebouwing in de openbare groene ruimte;
- Waterkwaliteit opwaarderen zodat de Sloterpas een echte binnenstedelijke zwemlocatie wordt. Bovendien heeft dit ook een positieve invloed op andere vormen van recreatie aan en in het water;
- De oevers voor iedereen toegankelijk en openbaar houden. Dus geen bebouwing direct aan het water;
- De kwaliteit van het groen versterken zodat natuurwaarden en biodiversiteit zich verder kunnen ontwikkelen;

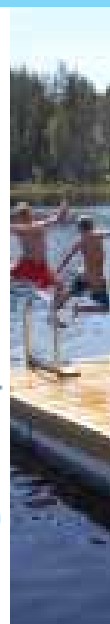
- Verder verbeteren van het rondje Sloterpas zowel fysiek als in de programmering;
- Het behouden van de verschillen in identiteit per oever dient als garantie voor reuring en rust op de juiste plek. Voorop staat dat een goede kwaliteit van het water en groen een noodzakelijke voorwaarde is voor welke ontwikkeling dan ook.

110

Inzender: HK
Rubriek: Algemeen

Steiger om te zitten, vissen of aan te leggen met boot

Een steiger die uitsteekt vanaf de oever over het water. Zo komt er meer een interactie tussen de oever en het water. Boten kunnen aanleggen om gebruik te maken van de horeca. Het wordt een mooie plek om te zitten en een leuke plek om je hengel uit te werpen, want je zit op het water.

92

Inzender: willemijn
Rubriek: Kunst

Happertje of drinkfontein, te mozaïeken als community-art project of door mijzelf

Ook ik lust graag een slokje Amsterdams water, vooral na een flinke wandeling of fietstocht. Maar ik sjouw echt geen plastic flesje met me mee. Dus zouden de sociale drinkfonteintjes hun nut weer goed kunnen bewijzen! En waarom niet met de mooiste mozaïekstenen, als fontein in de zon, beplakt door ieder die voorbijloopt, in de buurt woont of voor altijd een band wil opbouwen met en door het water van de sloterpas.

3. Vergezicht Sloterpas

"Ben je nog op de Sloterpas geweest?", zal in 2040 een heel normale vraag zijn. De Sloterpas is een van de belangrijkste recreatiegebieden in Amsterdam en de activiteiten die er worden georganiseerd trekken jaarlijks veel bezoekers vanuit Amsterdam en de regio. Flaneren op de boulevard of genieten van een goede maaltijd in het Van Eesterenrestaurant op het Schip van Slebos. Zitten op een terras aan de haven of een bezoek brengen aan een tentoonstelling in het Sloterpasmuseum. De stad is letterlijk en figuurlijk dichterbij gekomen. De zone tussen de A10 en het ringspoor is een bruisende hotspot geworden, waar energieke, creatieve jonge geesten wonen, studeren en de boel flink hebben opgeschud. Het NS-station Sloterpas geeft direct toegang tot de Sloterpas. Het Van Eesterenmuseum, gevestigd in het door Van Eesteren en Theo van Doesburg ontworpen Maison d'Artiste aan de Sloterpas, trekt architectuurliefhebbers van over de hele wereld. De nieuwe stedelijke bebouwing bij de jachthaven, de Havenbuurt, heeft grote internationale faam - het eerste woningcomplex dat op grote schaal energie levert - en is een geliefde woonplek voor Amsterdamers en expats.

De gehele Sloterpas heeft zich ontwikkeld tot een park op metropolitaan niveau. Het is met recht het kloppende hart van Nieuw-West. Voor veel vormen van recreatie biedt de pas, zowel

op het water als op de oevers, een aantrekkelijk milieu voor vrijetijdsbesteding.

Op het water is het gezellig druk. De zeil- en surfschool is weer van start gegaan. Met enige regelmaat passeren de sloepen en kajuitbootjes, onderweg naar het centrum van Amsterdam of de nieuwe passantenhaven.

Wie niet actief op het water wil zijn, kan genieten van een wandel- of fietstocht langs de Sloterpas. Spelen, fitnessen of het volgen van een yogaklas behoort tot de vele activiteiten in het groen. De waterhappertjes die langs de routes in het park zijn verschenen, worden volop gebruikt door de joggers. Op de terrassen aan het water is het de hele dag een gaan en komen van mensen, die hier neerstrijken om een hapje te eten of een glaasje te drinken na het bezoek aan het Van Eesterenmuseum of een van de galeries. De hotel bezoekers keren terug van een bezoek aan het centrum van Amsterdam en komen tot rust in de prachtige natuur die het park heeft te bieden. Een buurtbewoner zit met een aantal vrienden te chillen op een van de uitzichtplekken, te picknicken aan de waterkant of geniet met de familie van een zomers maal op een van de BBQplekken.

Dit veelzijdige gebruik is mogelijk door de hoge kwaliteit van het water en het groen in het park.

Central park

341 ha

Sloterpark

215 ha

Tiergarten

210 ha

Retiro park

142 ha

Hyde park

141 ha

Cismigiupark

17 ha

Dankzij de verbeterde waterkwaliteit is de Sloterpas een bron van schoon water geworden. Niet alleen bij het Sloterparkbad en de Varkensbaai kan iedereen het water in om te zwemmen, maar ook vanaf de ligweiden zoeken mensen verkoeling in het water. De grote vlonders, voorzien van zwemtrappetjes, worden door jong en oud gebruikt als in- en uitstappunt. Als sinds vele jaren wordt de triatlon van Nieuw-West georganiseerd, met de Sloterpas als middelpunt.

Schoon water en natuurvriendelijke oevers leiden ook tot rijkdom in biodiversiteit. Want hoe schoner het water hoe meer soorten gedijen en de plasdras oevers vormen voor veel soorten de noodzakelijke leef- en voortplantingsgebieden.

De prachtige wetlands aan de Oostoever en het Ruige Riet in de Westoever zijn bijzondere plekken waar de natuur in rust beleefd kan worden. Het groen "faciliteert" de verschillende evenementen en activiteiten die in het park plaatsvinden.

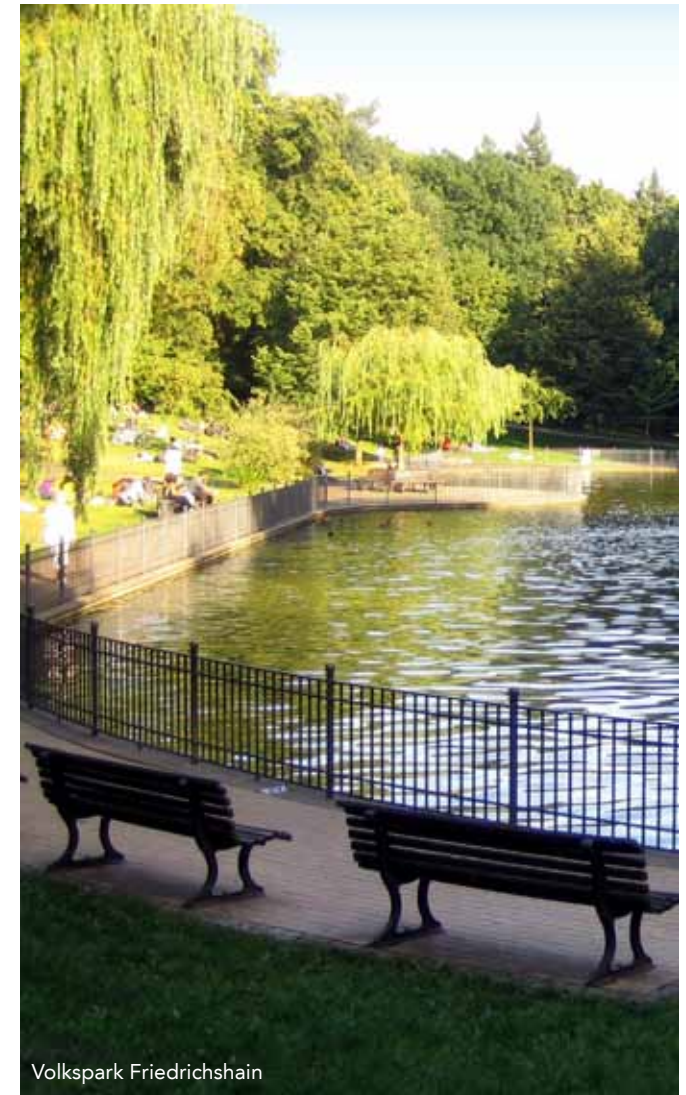
Het hele jaar door zijn evenementen en activiteiten voor een ieder wat wils. Grote successen zijn de jaarlijkse operauitvoering op de Sloterpas, de Amsterdamse marathon en de boerenmarkten met producten uit de regio.

Op warme zomerse dagen kunnen mensen genieten van de schaduw van de bomen en functioneert de koelte van de bries als 'airco' van de plas.

De uitvoering van het parkmanagement, onder de bezielende leiding van de parkmanager is een flexibele organisatie waar verschillende partijen gezamenlijk zorgdragen voor het gebied als geheel. Het is afgestemd op de inrichting en gebruik van het Sloterpark, en speelt in op de behoeftes van het dagelijks gebruik van het park en de vele evenementen die in het park plaatsvinden.

Central Park

Volkspark Friedrichshain

Sfeerimpressie groen Sloterpark

4. Het groen

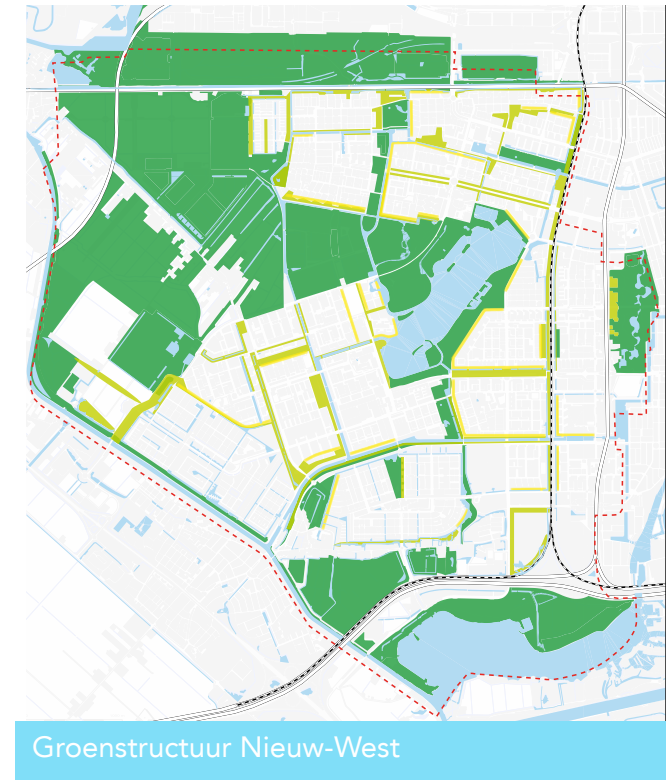
Het groen is in samenspel met het water en de stedenbouwkundige opzet bepalend voor de identiteit van Nieuw-West als tuinstad. Het groen heeft naast de cultuurhistorische waarde vele betekenissen voor de bewoners, ondernemers en gebruikers. Zij vinden, te midden van de drukte van de stad, natuur. Zij kunnen sporten, ontspannen, elkaar ontmoeten en vinden rust en cultuur. Bovendien speelt het groen een belangrijke rol bij duurzame ontwikkeling en klimaatverandering. Het speelt een rol bij het tegengaan van het “hitte eiland” effect en biedt mogelijkheden voor het beperken van de wateroverlast door extreme regenval.

De versteviging van het groen als tegenwicht voor de verdichting van de stedelijke vernieuwing geldt zeker voor de ontwikkeling van het Sloterpark. Bovendien is het de wens om de gebruiksmogelijkheden van het Sloterpark voor Nieuw-West en Amsterdam te verbeteren.

De opgave bestaat uit verbeteren van de kwaliteit en het verstevigen van de kwantiteit van het groen. De opgave is onder te verdelen in een drietal richtingen:

- Kwaliteit waarborgen en verder uitbouwen van specifieke natuurwaarden in het park. Als voorbeelden springen daarbij direct in het oog het Ruige Riet, de natuurvriendelijke oevers en de te ontwikkelen wetlands. Maar ook kan men hier denken aan het bomenbestand in het park of de aanwezigheid van specifieke flora en fauna.
- Het verder verbeteren van het groen met in acht neming van de natuurlijke en klimatologische ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is kiezen voor beplanting passend bij de vernatting in verschillende delen van het Sloterpark.
- Als laatste de afstemming van het groen op de geboden gebruiksmogelijkheden. Bijvoorbeeld leert het evenement Lovelands, dat elk jaar weer druk wordt bezocht, dat ingrepen nodig zijn om schade aan het groen te voorkomen.

Uitgangspunt voor het groen is dat het functioneren van het Sloterpark in welke zin dan ook valt of staat met een goede basis kwaliteit van het groen.

5. Het water

De Sloterplas met omliggend park is ontstaan vanuit de behoefte aan ontspanningsgebied, waar beleving van natuur en landschap centraal staat.

Het huidige aanbod van voorzieningen op het gebied van waterrecreatie is goed ontwikkeld. Aan de plas bevinden zich twee jachthavens en een watersportcentrum dat beheerd wordt door het stadsdeel. Het watersportcentrum is in 1969 opgericht met als doel de jeugd van Amsterdam – ook uit lagere sociale klasse - de mogelijkheid te bieden om kennis te maken met watersporten. Nog steeds zijn de zomerkampen van het watersportcentrum druk bezochte activiteiten voor de jeugd. Naast de jeugd kunnen ook volwassenen er terecht voor zeil- en surflessen, verhuur van kano's, zeil- en fluisterboten, surfplanken, waterfietsen, mountainbikes en zelfs skates.

Het Sloterpark biedt ook ruimte aan de kano-vereniging Sloterplas, een visvereniging, de zee-verkenner (op water gerichte padvinderij) en horecavoorzieningen op de stedelijke Noord- en Zuidkop van de plas. Aan de rand van de plas wordt veel gevist. Men komt zelfs uit het buitenland om aan de Sloterplas karpers te vissen. De laatste aanwinst aan een waterloop in het Sloterpark, nabij de kinderboerderij, is een natuurspeelplaats waarbij het centrale thema 'water' is.

Door de op afstand bestuurbare sluizen is de Sloterplas vanuit het centrum beter bereikbaar geworden.

De waterrecreatie is een van de kernwaarden van het Sloterpark. Een versterking kan door kwalitatieve verbetering van de bestaande functies gerealiseerd worden. En ingrepen als het aanleggen van zwemtrappetjes bij bijvoorbeeld de ligweiden in combinatie van het verbeteren van de waterkwaliteit.

Een verdere ontwikkeling van het Watersporteland tot een meer open en aantrekkelijk verblijfsgebied doet het functioneren van de verschillende gevestigde verenigingen goed en zal het gebied echt onderdeel laten uitmaken van het park.

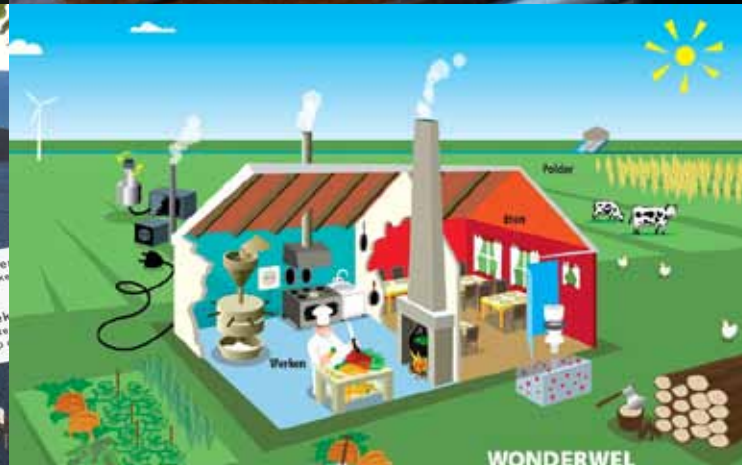
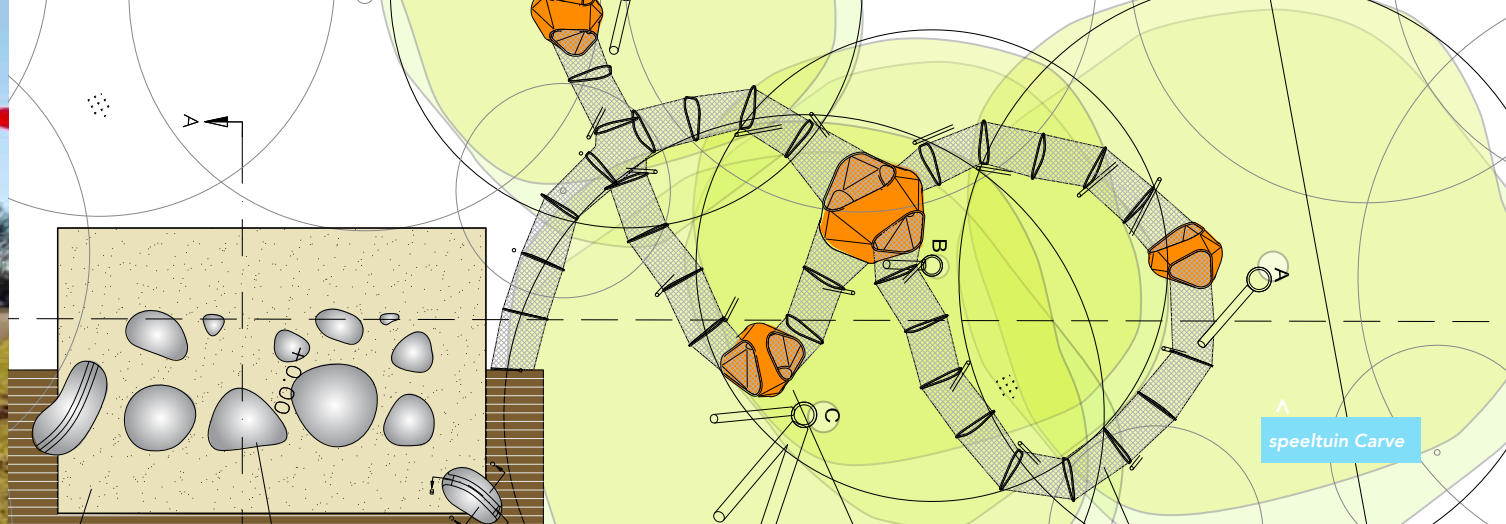
Om invulling te geven aan een kwalitatief en divers aanbod van recreatieve voorzieningen op en aan het water staat Nieuw-West open voor initiatieven van derden die een belangrijke bijdrage kunnen leveren. Te denken valt aan extra mogelijkheden voor elektrische botenverhuur, een passantenhaven, horecavoorzieningen met aanlegsteigers en rondvaarttochten over de Sloterplas. Bebouwing in en op het water is onwenselijk.

Een uitstekende kwaliteit van het water is een noodzakelijke voorwaarde om het gewenste gebruik van de Sloterplas mogelijk te maken. Thans is de Sloterplas binnen het Kaderrichtlijn Water het waterlichaam met de slechtste waterkwaliteit van het AGV-beheergebied met jaarlijks langdurige blauwalgenoverlast. De Sloterplas moet in 2021 voldoen aan de KRW doelstellingen, zodat de plas weer veilig en prettig wordt om te recreëren en de zwemwaterlocaties weer voldoen aan de waterkwaliteitseisen.

De Sloterplas heeft één officiële zwemlocatie, bij het Sloterparkbad.

Voor zwemwaterlocaties is naast blauwalgen ook een norm voor bacteriologische verontreiniging. De bacteriologische situatie scoort nu 'slecht'. In 2015 moet alles tenminste 'aanvaardbaar' scoren waarbij 4 jaar historie meetellen. Als in 2019 nog steeds 'slecht' gescoord wordt, moet de locatie dicht.

In 2012 is onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingen om blauwalg in de Sloterplas te voorkomen. Voor de lange termijn (vanaf 2016) wordt gezocht naar een duurzame oplossing die naast het aanpakken van blauwalg ook voldoet aan de Kaderrichtlijnen water doelstellingen (Europese wetgeving). Voor de tussenliggende jaren is het mogelijk vanaf 2013 een tijdelijke maatregel te treffen die blauwalg tegengaat.

Sfeerimpressies voorzieningen Sloterpark

6. Voorzieningen

De ambitie om de Sloterplas te vormen tot een stedelijk recreatiegebied vindt vooral zijn vertaling in de programmering van activiteiten. De activiteiten zijn niet los te zien van de voorzieningen die de activiteiten mogelijk maken of ondersteunen. De opgave is het realiseren van de juiste voorziening op de juiste plek binnen de Sloterplas. Er zijn verschillende manieren om invulling te geven aan deze opgave.

Het versterken en verbeteren van bestaande voorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn het verder professionaliseren van het 'Rondje Sloterplas', bestaande speelplekken uitbreiden en kwalitatief verbeteren, horecavoorzieningen zoals café Oostoever herontwikkelen tot gewenste stedelijke hotspot.

Het combineren of ondersteunen van bestaande voorzieningen door toevoeging van nieuwe. Voorbeelden hiervan zijn het aanleggen van zwemsteigers, zwemtrappetjes gekoppeld aan een zwemlocatie en de zwemwaterkwaliteit van de Sloterplas. De combinatie van cultuur en horeca zoals het voorstel voor het realiseren van het Museum van Eesteren op de Noordoever of een pannenkoeken restaurant bij de Natureluur.

De stedelijke koppen van de Sloterplas bieden ruimte voor uitbreiding van horecavoorzieningen. In de plannen voor de Zuidwestoever

(het Uitwerkingsplan) worden hiervoor al verschillende mogelijkheden geboden.

Aan de hand van de verschillende ideeën voor hotelontwikkelingen, bestaande plannen en de brede discussie die zijn gevoerd, zijn de volgende uitgangspunten gedefinieerd.

Hotelontwikkelingen binnen het Sloterpark zijn alleen dan mogelijk indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

De ontwikkeling moet wat betreft omvang en uiterlijke verschijningsvorm passen binnen de voorgestelde locatie. De ontwikkeling dient een toegevoegde waarde te bieden voor het park.

De toevoeging bestaat uit het versterken van:

- recreatieve gebruikswaarden (zoals het beter toegankelijk maken van het park)
- beleevingswaarden (zoals de zichtbaarheid van de natuur)
- natuurwaarden (zoals het verbeteren van de biodiversiteit)

Hotelontwikkelingen zijn in de directe omgeving van het Sloterpark goed mogelijk op basis van bestaande plannen, zoals het bestemmingsplan voor het Centrum Nieuw-West welke ruimte biedt aan de vestiging van een hotel aan het

plein. De nog op te stellen Horecavisie van het Stadsdeel geeft de voorwaarden en uitgangspunten voor hotelontwikkelingen die nog niet in plannen zijn gevat.

7. De oevers

Noord

De Noordoever heeft de stedeling iets extra's te bieden. Naast het drukke stadsleven is dit de plek waar je met de stad in de rug van een prachtige plas kunt genieten. Een plek met metropolitane kwaliteit. In de ontwikkelstrategie onderscheiden we drie zones met elk afzonderlijk eigen kwaliteiten en kansen:

1. de groen-recreatieve oever;
 2. de stedelijke rand;
 3. de zone tussen het spoor en de A10.
- In de eerste zone tussen plas en Noordzijde ontstaat er vanaf de Jan Evertsenstraat een cultureel-recreatief lint dat zich uitstrekt vanaf Café Oostoever (in combinatie met vestiging van het Van Eesterenmuseum), via een culturele publiekstrekker bij de haven, via de Vuurkorf tot aan de Natuurspeeltuin. Café Oostoever krijgt de kans zich te ontwikkelen tot een stedelijke hotspot; een hotelfunctie is op deze plek niet gewenst omdat de openheid van de plas en de openbaarheid van de oever met een dergelijke bestemming en daarmee samenhangende bouwmassa in het gedrang komt. Een publiekstrekker (bijvoorbeeld een museum) is mogelijk bij de haven en zal het gebied een enorme impuls geven.

- De zone tussen de Noordzijde en de Burgemeester Röellstraat heeft een stedelijk karakter. Deze zone leent zich bij herontwikkeling voor hotels of andere grootschalige ontwikkelingen, die op deze manier kunnen profiteren van het prachtige uitzicht over de plas, zonder dat het wijde uitzicht vanaf de oever en het openbare karakter van de oever onder druk komen te staan.
- Het gebied tussen de A10 en het Ringspoor ontwikkelt zich tot een stedelijk woon- en werkmilieu, dat stad en plas dichterbij elkaar brengt. Vier het uitzicht met de juiste exploitant op de juiste plek

De kop van de Noordoever Sloterplas maakt de aansluiting met het steeds dichterbij komende centrummilieu van Amsterdam, de Jan Evertsenstraat, een milieu waar de mix van functies groot is en waar mensen elkaar ontmoeten. De kracht van de kop van de Noordoever is de openheid die men ervaart komend uit het centrum, het uitzicht over het water. Dit uitzicht moet gevierd worden. Een paviljoen op deze plek is goud waard, mits de exploitant gevoel heeft voor de kracht van de plek.

Hier past een ondernemer die het aandurft om op een bijzondere plek te gaan zitten als kwartiermaker, zoals we die kennen in Amsterdam: Kaap Kot, Blijburg en een recenter voorbeeld

Hanneke's Boom. Het kan zijn dat het huidige paviljoen te klein is voor een goede onderneming. Een bij de plek en gebouw passende uitbreiding is dan mogelijk.

2

Inzender: Jeroen Jonkers
Rubriek: Horeca

Hotel Buiten

Sfeerimpressie toekomstige situatie Oostoever

Huidige situatie Oostoever

Oost

De Oostoever van het Sloterpark koppelt de Sloterplas aan de stad. Via de Postjesweg is een herkenbare entree vanuit de stad naar de natuur in het park ontstaan. Tegelijkertijd is het ook een buurtpark. Hier loop je vanuit je huis zó het park in. De groene grasveldjes tussen de woonhoven in het park zijn een uitloop van de eigen tuin: voetballen of rennen kan hier immers wél. Ontspannen in het groen is hier vanzelfsprekend. Enerzijds door actief te sporten of te spelen; het Rondje Sloterplas, de fitnessstoestellen, de skatebaan en de speelplek bieden voldoende mogelijkheden. De zonneweide vlakbij Café Oostoever wordt op zomerse dagen goed benut en biedt zicht op de boten die uit de stad komen.

Op zondagen is het tijd voor de wekelijkse barbecue of het potje voetbal door bewoners en buurtgenoten zelf georganiseerd.

De Oostoever bestaat vooral uit groenvakken met een lineaire padenstructuur. De bos- en grasdelen zijn allemaal vrijwel recht van vorm met een eenzijdige groenopbouw: gras en bomen met heesters of bosplantsoen ertussen. Op plaatsen is variatie in de onderbegroeiing zichtbaar zoals langs het Rondje Sloterplas waar met bollen en wilde bloemen meer accent is aangebracht.

Deze zijde van het park wordt vooral gebruikt om van A naar B te gaan; zoals bij het sporten langs het Rondje Sloterplas. Alleen bij het skatebaantje, de voetbaldoeltjes en de fitnessstoestellen is een plek ontstaan waar parkbezoekers ook echt verblijven.

De wens om een waterfonteintje te plaatsen is op deze 'sport' plek gerechtvaardigd. Op korte termijn wordt deze plek uitgebreid met speelvoorzieningen en banken.

De kwaliteit van het groen gaat hard achteruit. Oorzaken hiervoor zijn de steeds nattere bodem, de veroudering van het bomenbestand en achterstallig beheer. De keuze moet gemaakt worden voor een ander soort beheer en een andere natuur: niet krampachtig gedraineerde grasvelden in stand houden, maar inspelen op de natuurlijke veranderingen zoals die zich voordoen. Juist in dit deel waar de natte natuur zich steeds prominenter ontwikkelt, kan het park-groen omgevormd worden. Geen gedraineerde grasvelden met groepen lindebomen maar 'weerbaar groen': natte velden met moerasbeplanting en plasdras gebieden met bomen die bestand zijn tegen hogere grondwaterstanden. De natuurwaarde verandert hierdoor en ook de recreatie: natuur bekijken en beleven. Natte natuur in de noordoosthoek omvormen naar wetlands en een deel van de eilanden verbinden met bestaande routes.

Een paar plekken blijven geschikt voor sport en spel met specifieke beheermaatregelen zoals het draineren of het ophogen van het veld. De paden liggen hoog en droog en zijn zo goed bruikbaar voor fietsers, voetgangers en sporters. Hier zijn ook bijzondere routes mogelijk: een kunst-, planeten- of beeldenroute.

Concept/ idee eilandgebruikers

aanzicht boompad
schaal 1:100

Speelplek Carve

Artist impression Zuidwestoever Sloterplas

Zuid

Na de ingrijpende metamorfose van het Centrum Nieuw West (CNW) in Osdorp zal het centrum uitgroeien tot een nieuw centrum met een stadsdeeloverstijgende functie voor geheel NieuwWest: het 'Kloppend hart' van Nieuw-West. Naast de goede bereikbaarheid, de aanwezigheid van theater de Meervaart onderscheidt het CNW van andere centra door de directe ligging aan de Sloterplas. De oever is dé ontmoetingsplek van Osdorp en bestaat uit de Zuidwestoever en de Zuidoostoever. Hier vinden verschillende activiteiten plaats die aansluiten bij de uiteenlopende behoeftes van de bewoners van Osdorp en Nieuw-West. De openbare ruimtes verschillen in inrichting en sfeer. Op de oever is er zodoende plek voor vele leefstijlen en leeftijden en zijn er plekken om van de rust te genieten of juist van lokale activiteiten of grootse evenementen.

De Zuidwestoever is de kers op de taart van het Centrum Nieuw-West. Dit is de plek waar je met het Osdorpplein in de rug van de plas kunt genieten, met gezellige café's, een speeltuin en vele zitgelegenheden en de goede oversteekplekken naar het winkelcentrum. De Zuidoostoever langs de Lelylaan ligt verder van het CNW maar vanaf deze oever is er prachtig uitzicht op het Centrumgebied. Het is bovendien door zijn maat en schaal een stoere plek waar bijvoorbeeld een skatebaan niet zou misstaan.

Net als bij de andere kop van de Sloterplas (de Noordoever) kun je aan de Zuidoever een groen-recreatieve oever en een stedelijke rand onderscheiden. De Zuidoever is hierbij de groen-recreatieve oever en de centrumstedelijke bebouwing aan de Meer en Vaart de stedelijke rand.

Voor de Zuidwestoever zijn al concrete plannen gemaakt, die de komende jaren worden uitgevoerd. Zo wordt er in 2013 een speeltuin aangelegd en wordt de openbare ruimte verbeterd en geschikt gemaakt voor evenementen. In de jaren daarna wordt horeca toegevoegd en volgen nog ingrepen in de openbare ruimte, zoals de realisatie van een heuvel op de hoek Meer en Vaart - Lelylaan, een recreatieve steiger bij Het Terras en eventueel uitbreiding van het horecaterras bij De Landtong. Er is een drietal locaties dat voor horeca geschikt is, namelijk Kop van de Landtong, Balkon Zuid en eventueel aangevuld met Kiosk en op de wat langere termijn Parkeerterrein Landtong. Zoals ook in uit recent uitgevoerd ruimtelijk-economisch onderzoek is gebleken is een grote ontwikkeling met een krachtig programma in het verlengde van Plein Zuid essentieel. Tezamen met het bestaande Horecaverzamelgebouw en de ontwikkeling van Balkon Zuid krijgt Het Balkon bovendien een kop en staart.

Het watersporteiland vormt een gebied met een eigen karakter. De aanwezig verenigingen en het watersportcentrum bieden uiteenlopende recreatie mogelijkheden voor zowel buurtbewoners als recreanten uit de gehele stad en regio. Door meer openheid, zowel fysiek als functioneel, kan dit eiland een visitekaartje van Nieuw-West worden.

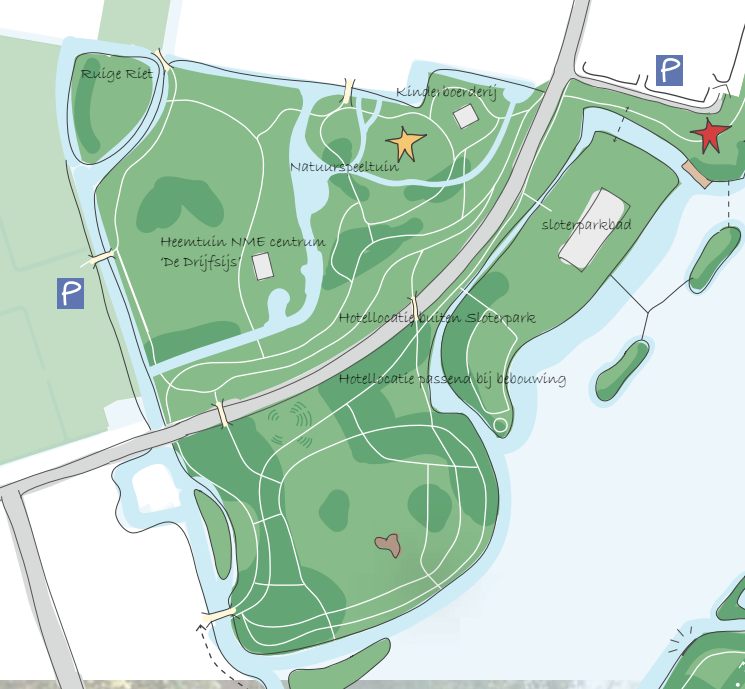
128

Inzender: Gerard Jgr.
Rubriek: Groen/Recreatie

Sloterberg

De Sloterplas is 30 meter diep. Hoe diep dat is zie je het beste als je de hoogte ingaat: de Sloterberg. De Sloterberg (30m) heeft een steile en een lange helling. De lange helling vormt een speelplek en een buid waarop het zien en gezien worden is. De steile helling heeft een haarspeldweg en een rechte weg en is daardoor bij uitstek geschikt voor explosieve sporten als fietsen, hardlopen en skien. Door deze wien ontstaat een klassiek bergproom, de Cuesta. De berg biedt ook een permanente expositie met een doorsnede van de bodem waarop we leven: waar ligt het zand, waar ligt het veen, wie liepen daarop rond? Naast dit vaste bodemprofiel wordt er een veranderd bodemprofiel getoond van andere plekken op de wereld die op dat moment de aandacht hebben. Anstels, de Atlas of waar dan ook: de bodem die ons voortbracht. Door de berg krijgt de Sloterplas een nieuwe dimensie, de hoogte is, waarmee de waarde van de Sloterplas stijgt.

West

Het park biedt voor elk wat wils. In die zin is het Sloterpark als stadspark aan deze westkant een echte combinatie geworden van een stadspark met kleinschalige gevarieerde mogelijkheden en een landschapspark met een groter bereik naar het sportpark Ookmeer en de Tuinen van West. Allerlei activiteiten vinden er plaats. Vooral sport activiteiten zoals discgolf-, hardloopwedstrijden of fitnessen in de 'open lucht' hebben een vlucht genomen. Toch is de mogelijkheid er ook om te genieten van de rust, zoals langs de ecologische oevers en bij de bijzondere beplanting bij het kleine veld.

Deze oever van de Sloterplas verschilt in veel opzichten van de andere delen van het park. In dit deel zijn duidelijk verschillende parksferen en parkruimtes aanwezig. Deze plekken variëren niet alleen in sfeer en groenstructuur maar ook in grootte en gebruiksmogelijkheden. Als zodanig kan dit parkdeel in de toekomst goed benut worden voor verschillende recreatieve doeleinden. Op een aantal plekken is de bereikbaarheid en openbaarheid van de oevers nog niet optimaal.

Natuurbeleving is mogelijk langs de oevers aan de Osdorperzijde waar nieuwe eilanden met ecologische oevers deze kwaliteit nog verder zullen uitbreiden en versterken als onderdeel van de Groene As op stedelijk niveau.

Hier is een vlonderpad een goede aanvulling zoals in planvorming eerder is voorgesteld. Dit versterkt de natuurbeleving nog meer.

Het streven naar een openbare oever tussen het Sloterparkbad en de plas is een nadrukkelijke wens.

De vestiging van horeca op het grote veld of bij de Natureluur verlengt het verblijven in het gebied en versterkt de al aanwezige functies.

De gevarieerde opbouw van het groen en de verschillende open velden lenen zich goed voor sport en spel mogelijkheden. Een start is gemaakt met disc golf, fitnessstoestellen en onlangs is het labyrint gerealiseerd. De kwaliteit van het groen is voldoende om deze sport- en spel mogelijkheden verder te ontwikkelen met bijvoorbeeld georganiseerde veldsporten of sportevenementen zoals hardloopwedstrijden. Het Rondje Sloterplas biedt hiervoor een goed aanknopingspunt.

Een aantal evenementen kunnen hier plaatsvinden die passen bij de ruimte en de sfeer. Kleinschalige evenementen zijn relatief gemakkelijk in te passen en herhaalbaar; grotere evenementen van boven de 10.000 bezoekers zijn minder gewenst. Deze vergen een betere afstemming met de kwaliteit (en het beheer) van het parkgroen zoals het gras. (of aanpassing terrein)

Een aandachtspunt is het parkeren bij de Allendelaan.

Huidige situatie van het park

Gewenste kwaliteit van het park

8. Parkmanagement

Doel van deze ontwikkelstrategie is de intensiteit van recreatie en de gebruikstoename van het Sloterpark verhogen. Het parkmanagement van het Sloterpark is een belangrijke factor voor het slagen van dit doel en wordt dan ook opgenomen als ambitie in deze ontwikkelstrategie. De programmering vraagt om een inrichting van het park waarbij het park gebruikt kan worden voor het doel waarvoor het ontworpen is. Het beheer wordt ook ingezet voor het sturen van het gebruik van het park.

Het Sloterpark is verdeeld in drie beheergebieden. De beheergrenzen zijn gelijk aan de stadsdeelgrenzen van de voormalige drie stadsdelen. Door verschil in inzicht is er een verschil in inrichting ontstaan. In het beheer kwaliteitsplan Nieuw-West (vastgesteld februari 2012) is het beheer kwaliteitsniveau van het gehele Sloterpark op hetzelfde niveau bepaald.

De toegevoegde waarde van parkmanagement is de mogelijkheid om een flexibele organisatie op te zetten waarbinnen verschillende partijen gezamenlijk zorgdragen voor het gebied als geheel. Het is afgestemd op de inrichting en het gebruik van het Sloterpark. Het achterstallig beheer, het dagelijks gebruik en de evenementen die in het park plaatsvinden krijgen via dit parkmanagement de park-specifieke ingrepen die nodig zijn. Zo zijn inrichting, gebruik en

beheer van het park optimaal op elkaar afgestemd. En de inrichting van het park is gebaat bij een consistent beheer dat is beschreven in een beheerstrategie en uitgewerkt in een beheerplan voor het park.

Het parkmanagement of beheerorganisatie voor het Sloterpark kan onderdeel zijn van de gemeentelijke organisatie van Amsterdam of bestaat uit meerdere partijen die een belang hebben bij een goed ingericht en beheerd Sloterpark.

Een deel van de beheerkosten wordt betaald uit sponsoring en inkomsten gegenereerd uit het park.

De beheerstrategie speelt in op de gewenste ontwikkelingen. De daaruit volgende beheermaatregelen worden ingezet voor het oplossen van de beheer knelpunten. De volgende ingrepen zijn in ieder geval gewenst:

- Aanpakken van achterstallig onderhoud in het gehele park. Met name de bosvakken aan de oostzijde zijn in zeer slechte staat;
- Door concurrentie om ruimte en licht kunnen de bomen niet uitgroeien, ze lopen terug in vitaliteit en de ondergroei van kruiden verdwijnt uit de bosvakken;
- De bosvakken met sparren en dennen aan de westzijde hebben een inhaalslag nodig in het onderhoud zodat bomen en daarmee

het gehele bosvak niet uiteen vallen;

- Jaarlijks moeten aangetaste iepen door iepziekte worden gekapt. Enkele bosvakken zijn daardoor bijna of geheel verdwenen; bij herplant moet samenstelling van soorten goed afgewogen worden;
- Aanpak wateroverlast in het gehele park. Oorzaken zijn een verouderd en deels niet werkend drainage systeem, verzakt maai-veld, en verstoring van de bodemstructuur door gebruik van te zwaar materieel. De wateroverlast beperkt het gebruik van het park: bomen staan te nat en sterven af;
- Indien gewenst: het aanwijzen van een evenemententerrein en de paden en grasmat hiervoor inrichten
- Meer consistentie in het meubilair (banken, prullenbakken e.d).

Het intensiveren van het gebruik van het park heeft als gevolg dat het park intensiever beheerd moet worden. Het beheerbudget voor het Sloterpark moet meegroeien met de toename van het gebruik van het park.

Toekomstige ontwikkelingen

9. Aanpak

De ontwikkelstrategie geeft een toekomstbeeld van de Sloterplas. Het is het toekomstbeeld dat de plas uitdraagt in relatie tot haar omgeving, de betekenis die de plas in de omgeving inneemt en de functie die zij in de omgeving wil vervullen. Het is een consistente blik op de toekomst en geeft de gewenste situatie aan. Het is als het ware een foto van het beeld die het park nastreeft.

De ontwikkelstrategie is een bouwsteen voor de in de toekomst op te stellen plannen zoals structuurvisie, horeca- en hotelnota en bestemmingsplannen. Bovendien geeft de ontwikkelstrategie een basis om zowel de investeringen van de overheid als haar partners te prioriteren. De ontwikkelstrategie schrijft geen ontwerp of een bepaald regime voor. Dit heeft ook te maken met dat de huidige tijdsgeest die hier niet om vraagt. Dit is de tijd waarin kansen die zich voordoen een voedingsbodem moeten vinden waarin zij kunnen opbloeien en tot wasdom kunnen komen.

Een onderdeel van deze voedingsbodem is een uitstekende kwaliteit van het groen en het water. Hierin kan nog een grote verbeterslag gemaakt worden. Parkmanagement heeft hierbij een toegevoegde waarde door vanuit de gewenste programmering het beheer te ontwikkelen.

Veel van de 'geprikte ideeën' bieden kansen om de gezamenlijke ambitie te verwezenlijken. Uitgangspunt blijft dat de initiatiefnemers verantwoordelijk blijven voor hun eigen ideeën. Het stadsdeel heeft hier geen extra investeringsruimte voor. De overheid zal hier een faciliterende rol in hebben als het gaat om de juiste toepassing van de regelgeving maar ook in het zichtbaar maken van de kansen en het koppelen van initiatieven of initiatiefnemers. Hiermee wordt de slagingskans en het rendement van de investeringen voor de Sloterplas als geheel verhoogd.

Parallel aan het opstellen van de Ontwikkelstrategie Sloterplas hebben een deel van de ideeën al een weg gevonden richting realisatie. Voorbeelden zijn de komst van café Buiten in de zomer van 2012 en binnenkort de oplevering van speeltoestellen in het oostelijk deel van de Sloterplas. Er ontstaat een dynamische lijst van concrete Sloterplasideeën die daadwerkelijk worden uitgevoerd en zo gezamenlijk het vergezicht verwezenlijken.

